

Skatteplanlegging i multinasjonale selskap – En analyse av Statkraft og implikasjoner av den nye norske fradragsbegrensningsregelen

Av Thomas Hanssen og Tommy Haltbrekken, Master i økonomi og administrasjon, Norges Handelshøyskole, høsten 2014

I media kan vi lese at store multinasjonale selskap som Amazon, Google og Starbucks betaler liten eller ingen skatt på sine inntekter. Ved hjelp av kompliserte selskapsstrukturer, missprising av interne transaksjoner og interne lånetransaksjoner flytter selskapene overskudd fra høyskatteland til lavskatteland. Som et våpen mot dette, ble det i 2014 innført nye fradragsbegrensningsregler i Norge. Vi har sett nærmere på ulike skatteplanleggingsmetoder. For å vise hvordan disse brukes i praksis, analyserer vi Statkraft AS. Vi analyserer også hva effekten av fradragsbegrensningsreglene ville vært for Statkraftselskapene dersom reglene hadde hatt virkning i 2012 og 2013.

I vår analyse av Statkraft finner vi flere tegn til skatteplanlegging. For det første har Statkraft en internbank i Belgia. Egenkapitalen flyttes skattefritt til internbanken, som så gir utlån til selskapene i form av intern gjeld. Renteinntektene skattes i Belgia, mens rentekostnadene er en fradragsberettiget kostnad for selskapene som tar opp lån. Den effektive skattesatsen i Belgia er mye lavere enn skattesatsen i selskapene med intern gjeld. Dermed reduseres konsernets skattebelastning. For det andre benyttes holdingselskap i typiske gjennomstrømningsland, deriblant Nederland. Grunnet gunstige skatteavtaler reduserer Statkraft sin kildeskatt i Albania og Filippinene

Det er blitt introdusert nye fradragsbegrensningsregler i Norge. Vi kvantifiserer effekten reglene ville hatt på de norske Statkraftselskapene dersom de ble tatt i bruk i 2013 og 2012. Over perioden ville syv av selskapene fått begrenset fradraget på netto interne rentekostnader. Det indikerer at reglene vil være et effektivt verktøy mot tynn kapitalisering. Videre har vi sett på mulige justeringer i regelverket, samt alternative metoder for å begrense tynn kapitalisering. Med utgangspunkt i våre analyser anbefaler vi å beholde fradragsbegrensningsreglene, men at de gjøres strengere slik også Scheelutvalget nylig har foreslått.

Statkraft er et statlig eid konsern. Derfor synes vi det er merkelig at de velger å redusere sin skattebyrde i Norge ved bruk av internbanken i Belgia. I tillegg kanaliseres noe av den utenlandske virksomheten gjennom holdingselskapet i Singapore, et land kjent for strenge sekretesseregler. Slike disponeringer gir dårlige signaleffekter til næringslivet i Norge. Dersom staten ønsker å fremstå som gode forbilder for private aktører, burde statlig eide selskap være transparente og avstå fra bruk av avansert skatteplanlegging.